

Fent

Catalunya seguirà el seu camí cap a la llibertat, sistemàticament, ininterrompudament, sense que pugui haver-hi forces humanes capaces de deturar-la.

El renaixement de Catalunya no és un fet esporàdic, ni accidental, ni el producte d'uns quants homes intel·ligents que hagin volgut aixecar un poble. El renaixement català obeeix a unes raons més profundes, que tindran la seva explicació dins el camp de la biologia humana. Els éssers humans, el mateix l'individu que les col·lectivitats, necessiten etapes periòdiques de repòs intel·lectual. No comprendríem la vida humana sense les hores imprescindibles d'un son reparador. De forma semblant els pobles necessiten etapes de somnolència reparadora de l'ànima col·lectiva.

Avui Catalunya desperta d'un somni de segles. Després de la devallada, fins als inicis de la seva renaixença, havia fet una vida purament vegetativa; si algun ésser excepcional havia aparegut, portava una vida de solitari. L'ànima col·lectiva de Catalunya estava dormida, en els moments del son reparador res ha estat prou fort per desvetllar-la. Les promeses d'una possible llibertat l'han deixada indiferent, les fuetades a la carn viva no li han fet sentir més que el dolor material, sense que sentís la seva dignitat ofesa. Catalunya dormia i, per tant, era inconscient.

Ha arribat, però, l'instant esperat en què s'ha iniciat el retorn a la vida. Ha començat el crepuscle matinal i amb les primeres lluïssors de l'alba, s'ha extremat lleugerament el subconscient nacional. Després d'unes primeres manifestacions isolades, el despertar de l'ànima catalana s'ha fet extensiu a totes les capes socials. Es talment com la sement llençada en terreny fèrtil que, sense cap esforç, fructifica.

No hem de creure, però, que estem a punt d'arribar a una fita definitiva, ni en quant al desvetllament nacional, ni en quant a la finalitat política. Ens trobem solament a l'inici d'un camí de lluita; lluita cultural per situar el nivell mig del nostre poble a l'altura necessària per desenvolupar una vida de gran envergadura, lluita inter-

camí

na per tal de superar les muntanyes d'incomprensió que avui mantenen divorciades les nostres classes socials, lluita de reivindicació política en pugna constant contra l'imperialisme de Castella. El camí és llarg, però serà fecund. Tenim com a fites bàsiques que ens esperonen una vella història de gran noblesa, una llei evolutiva que ens posa de manifest el despertar indiscutible dels pobles que foren vençuts a principis de l'Edat Moderna. Una realitat política vivent, que es va accentuant cada dia.

Es absurd pensar en fites definitives. No poden ésser-ho ni un Estatut, ni una catalanització total. La llibertat serà sols el començament d'una nova etapa gloriosa. La catalanització total serà l'inici d'una nova etapa cultural, durant la qual, tindrà de posar-se de manifest novament el poder creador de la raça catalana.

No hem de plànyer les dificultats que trobem pel camí, les dificultats que es vencen, enforteixen els pobles. Que el somni que ens havíem forjat de comprensió hispànica envers Catalunya ens ha fallat? Tant se val. Pensem que ni els txecs, ni els polonesos, ni els irlandesos veieren tampoc realitzat aquest somni i, a pesar d'això, han triomfat. Nosaltres amb la nostra puresa racial, amb la nostra situació econòmica favorable, amb el nostre tremp de poble treballador, triomfarem d'un enemic molt més dèbil que els que tingueren de vencer aquells altres pobles.

Lluny de lamentar-nos beneïm les dures proves que són l'incentiu, els incitants més positius per al nostre progrés nacional. Els Mauras, els Royos, els Ortega; que, amb la seva actitud imperialista aconseguiran retallar l'Estatut, són els benefactors que preparen la gran reacció catalanista.

Si un perill tenia la nacionalitat catalana de veure truneat per un llarg temps el seu camí cap a la plenitud, aquest perill podia trobar-se precisament en el fet d'aconseguir de cop i volta una llibertat absoluta. L'Estatut complet, cedit voluntàriament amb una abraçada de germanor era el nostre ideal, però hem de confessar també, que ens produïa certa angúnia. Per de

prompte l'acte noble de reconèixer la nostra llibertat, ens hauria posat de manifest la grandesa espiritual del Parlament d'Espanya i la simpatia que aquest havia despertat s'hauria accentuat d'una manera extraordinària. Hauria resplendit la brillantor del Parlament general, en front de les lluites partidistes i de baixa altura dels que no han aconseguit posar el catalanisme per sobre de les seves concupiscències.

L'actitud general d'una gran part del nostre poble, després de celebrades les grans festes commemorant la nostra llibertat, hauria estat de lassitud i l'expressió unànime hauria estat: i bé, ja el tenim, ja ens podem sentir satisfets i al darrera d'aquesta expressió l'actitud d'indiferència hauria estat la resposta de la majoria.

La responsabilitat dels dirigents hauria estat enorme, les dificultats a vencer incomptables i els dies de redreçament nacional que haurien seguit, haurien anat acompanyats del perill de caure a l'abim del qual la nacionalitat catalana hauria tardat uns quants anys a redreçar-se.

En canvi avui aquest perill no existeix.

Avui no tindrem d'agrair una concessió graciosa, avui sabem que el que obtinguem ens ho donaran a contracor i a la força. Repetim a la força perquè aquesta és l'expressió vertadera. A la força per quant els hi obliga la seva situació d'homes liberals i que si bé poden dissimular malament el seu esperit imperialista al darrera d'un Estatut migrat, quedarien plenament al descobert sense aquesta concessió mínima.

L'Estatut que obliguem, fins no intervenint-hi la minoria catalana, serà una conquesta; en canvi el nostre Estatut íntegre obtingut sense esforç hauria sentit a concessió.

Amb l'Estatut que ens "donaran" obtindrem una nova victòria parcial, camí de la nostra plenitud nacional i no hem d'oblidar que és solament a còpia de victòries parcials, que pot obtenir-se la victòria definitiva.

A. DEULOFEU

SANJURJO ES QUEDA SOL, A SEVILLA, SENSE ELS AUTOMOBILS, AVIONETES I IATS QUE LI HAVIEN OFERT ELS VALENTS MONARQUICS.

La nova escriptura per a ús dels cecs

La reina de Bèlgica ha visitat aquests dies el Dr. León Neuens, invàlid de la guerra, orb i mig cec, dues malalties conjugades que tot i colpint els centres motors del cos l'una, i l'altra, la vista, no han estat prou per a reduir-lo a la inacció. León Neuens dicta cada vespre als seus amics fidels el fruit de les seves meditacions durant el dia. un article de revista, un perfeccionament a una màquina, la solució a un problema científic, etc.

Però el que té més al cor, és l'escriptura "anepistogràfica" per a l'ús dels orbs. El nou procediment els permetrà d'escriure damunt paper ordinari, emprant un punxó en lloc de ploma i per tinta un preparat líquid destinat a formar uns punts en relleu per al seu enduriment.

Aquest procediment permetrà d'escriure directament els punts convencionals de l'alfabet Braille, d'esquerra a dreta, en lloc d'escriure al revés, i la supressió de l'ús del cartó actual, costós i poc còmode.

"Monografies Mèdiques"

Ha estat posada a la venda l'obra del doctor Leandre Cervera "Terapèutica general de les malalties endocrines". És el volum 57 de "Monografies Mèdiques", que dirigeix el nostre bon amic doctor Jaume Aiguader.

També han aparegut darrerament, publicats per aquesta editorial, els següents volums: "Semiologia rontgenològica de l'aparell respiratori intratoràcic", il·lustrat amb 82 radiografies, pels doctors R. Torres-Carreres i P. Bose-Solà; "Anàlisi i tècnica coprològica", il·lustrat amb quinze gravats, pel doctor F. Duran i Jordà; "Precàncer, lesions de la cara i de la boca, que ha de conèixer el metge" (dos volums, il·lustrats amb 41 fotogravats), pel dermatòleg doctor Jaume Noguer-Moré; "Malalties reumàtiques agudes. Diagnòstic i tractament", pel doctor R. Cirera i Voltà.

El doctor Camil Soula, de Tolosa del Llenguadoc, ha escrit una obra original que apareixerà d'ací en breus dies: "Paper i significació de la colesterolemia".